

Valtakunnalliseen esiopetuksen kokeiluun hakeutumista koskeva valtuustoaloite

501/12.00.00/2020

KV 05.10.2020 § 84

Valtuutettu Sanni Grahn-Laasonen luki allekirjoittamansa seuraavan valtakunnalliseen esiopetuksen kokeiluun hakeutumista koskeneen valtuustoaloitteen:

”Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että Forssan kaupunki hakee mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämään valtakunnalliseen kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun.

Kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta.

Kokeilu on jatkumoa viime hallituskaudella käynnistetyille 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilulle, jossa Forssan kaupunki on ollut mukana. Kaksivuotisen esiopetuksen valmistelu aloitettiin viime hallituskaudella ja se siirtyi kokeilumuotoisena Rinteen/Marinin hallituksen ohjelmaan.

Nyt käynnistyvä kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu on tarkoitettu vuosina 2016 ja 2017 syntyneille lapsille. Kokeiluun osallistuvat kunnat ja toimipaikat valitaan otantana. Kaksivuotisen esiopetuksen piiriin pyritään saamaan 10 000 lasta. Kokeilua varten laaditaan oma opetussuunnitelma. Kokeiluun liittyy tutkimushanke, jonka avulla arvioidaan kokeilun toteutumista ja vaikuttavuutta.

Kokeiluun osallistuville kunnille korvataan kaksivuotiseen esiopetukseen osallistuvien lasten määrän mukaisesti kokeilun ensimmäisestä vuodesta aiheutuvat lisäkustannukset kunnan keskimääräisten esiopetuskustannusten ja varhaiskasvatusmaksujen menetyksen mukaisesti valtionavustuksella.

Me aloitteentekijät pidämme tärkeänä, että lapsiystävällinen Forssa on aktiivinen edelläkävijä koulutuksen kehittämisessä ja että forssalaislapset pääsevät ensimmäisten joukossa kehittyvien lapsiperheiden palvelujen piiriin.

Pidämme tärkeänä, että Forssa panostaa erityisesti päiväkoteihin, esiopetukseen ja perusopetukseen, jotta jokainen lapsi perhetaustasta riippumatta saa mahdollisimman hyvät lähtökohdat elämälleen ja opintielleen.

Kaksivuotinen esiopetus vahvistaisi koulutuksen tasa-arvoa, ennaltaehkäisisi syrjäytymistä ja auttaisi erityisesti heikommista lähtökohdista ponnistavia lapsia jo ennen koulupolun alkua. Kokoomus kannattaa kaksivuotista esiopetusta ja edistää sitä pysyvänä ratkaisuna koko maahan. Haluamme, että ihan jokaisella lapsella on tasa-arvoiset mahdollisuudet. Vahva tutkittuun tietoon pohjautuva asiantuntijaviesti on, että perusta kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle luodaan jo lapsuudessa.

Kaksivuotinen esiopetus loisi jokaiselle lapselle tasa-arvoisemman perustan ennen koulupolun alkua. Kaksivuotinen esiopetus tarjoaa myös mahdollisuuden kehittää edelleen esiopetuksen lapsilähtöistä, leikkiin ja tutkivaan oppimiseen perustuvaa opetussuunnitelmaa.”

Sanni Grahn-Laasosen lisäksi valtuustoaloitteessa olivat mukana valtuutetut Merja Augustin, Jouko Haonperä, Jaana Lähteenkorva, Turkka Mali, Jarkko Männistö, Mika Penttilä, Minna Penttilä, Lotta Saarenmaa ja Ossi Stenholm sekä varavaltuutetut Kaisu Norbäck ja Päivi Honkala.

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 12.10.2020 § 243

Valmistelija Kaupunginsihteeri

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalle tehtäväksi laatia valtuustoaloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

SITLA 27.10.2020 § 100

Valmistelija Kasvatus- ja opetuspäällikkö Tiina Kempainen, p. 03 4141 5231, tiina.kempainen(ät)forssa.fi

Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmassa on kirjaus, jonka mukaan hallituskaudella halutaan parantaa varhaista perustaitojen oppimista muodostamalla esiopetuksesta ja perusopetuksen kahdesta ensimmäisestä vuosiluokasta nykyistä yhtenäisempi

kokonaisuus. Tavoitteena on, että lapsen siirtyminen omalla opinpolullaan tapahtuu tulevaisuudessa joustavasti siinä vaiheessa, kun perustaidot ovat riittävän hyvin hallussa. Osana em. kokonaisuutta selvitetään kaksivuotisen esiopetuksen toteuttamista. Kokeilu on suunniteltu toteutettavaksi vuosina 2021-2024 (päättyy 31.5.2024).

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan kokeilun tarkoituksena on esi- ja alkuopetuksen välisen jatkumon selvittämisen ohella vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa, kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta, selvittää perheiden palveluvalintoja sekä saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen.

Esiopetusta säätelee Perusopetuslaki (628/1998) ja koska siinä ei ole säädetty viisivuotiaiden esiopetuksesta lukuunottamatta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia ja koska lain kokeiluja koskeva pykälä ei ole sovellettavissa nyt suunniteltuun kokeiluun, esitetään säädettäväksi kokeilulaki kaksivuotisesta esiopetuksesta. Kokeilu vaatii muutoksia myös varhaiskasvatuslakiin (vrt. Varda-tietovaranto). Hallitus antoi eduskunnalle esityksen laeiksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta 5.10.2020. Tavoitteena on, että kokeilu alkaa 1.8.2020.

Kokeilu on myös jatkumoa jo viime hallituskaudella alkaneelle ja edelleen jatkuvalla 5-vuotiaiden 20-viikkotunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilulle, jossa Forssakin on mukana. Koska tämän kokeilun tavoitteena on ollut myös 5-vuotiaiden pedagogian ja esiopetukseen siirtymävaiheen kehittäminen, on varhaiskasvatuksen palvelualue kiinnostunut kehittämistyön jatkumona myös kaksivuotisen esiopetuksen -kokeiluun osallistumisesta. Kokeiluun osallistuvat kunnat ja esiopetuspaikat valitaan kuitenkin ositettuna satunnaisotantana ja näin ollen kunnilla ei ole – ainakaan tämän hetken tietojen mukaan - mahdollisuutta kokeiluun erityisesti hakea.

Otantaa suoritettaessa valitaan ensin kokeilukunnat ja sitten vielä kokeilutoimipaikat. Valinnassa huomioidaan kieliryhmien (suomi, ruotsi, saame) edustuksellisuus sekä kuntatyytit ja maantieteellinen edustuksellisuus. Kohdejoukkoon kuuluvat kokeilukuntien vuonna 2016 ja 2017 syntyneet lapset. Ne kohdejoukkoon kuuluvat lapset, jotka eivät kuulu koeryhmään, muodostavat verrokkiryhmän.

Opetushallitus päättää kokeilun opetuksen tavoitteista, oppimisen alueista ja niiden keskeisistä sisällöistä sekä kodin ja esiopetuksen yhteistyön ja oppilashuollon keskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan oppilashuollon tavoitteista eli kokeilun opetussuunnitelman perusteet. Kokeilun opetussuunnitelman perusteasiakirjan tulee olla valmis 31.1.2021 mennessä. Kokeiluun valittavien kuntien on laadittava ja päätettävä omat paikalliset opetussuunnitelmansa ennen kokeilu alkua 1.8.2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ilmoittaa kokeilukunnille otantaan kuuluvista esiopetuksen toimipaikoista, toimipaikkojen alueista ja koe- ja verrokkiryhmään kuuluvista lapsista, kun laki on vahvistettu ja otanta tehty. Tavoitteena on, että kunnat saavat tiedon mahdollisesta kokeiluun osallistumisesta vielä vuoden 2020 aikana.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee edellä olevan selostuksen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Lautakunta hyväksyi päätösesityksen.
KH 09.11.2020 § 287	
Valmistelija	kaupunginsihteeri
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuuston merkitsevän yllä olevasta sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan kokouksen 27.10.2020 (100 §) pöytäkirjasta ilmenevän esityksen selostuksineen tiedoksi ja toteavan valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.